

พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาล
เมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

Administration Behavior of Good Governance based on Morale of
Office of the Chief Administrator of Nang Rong Town Municipality,
Buriram Province

สมหมาย สุขเกษม¹
Sommai Sukkasem

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ บุคลากรของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ปี พ.ศ. 2562 โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ใช้ประชากรกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 80 คน เครื่องมือในการวิจัย คือเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีการของ เรนซิสลิเคิร์ต (Rensis Likert) คือ อยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณธรรมที่เป็นปัจจัยแรงผลักดัน คุณธรรมที่เป็นปัจจัยแรงหล่อเลี้ยง คุณธรรมที่เป็นปัจจัยเหนี่ยวรั้ง คุณธรรมที่เป็นปัจจัยสนับสนุน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

คำสำคัญ (Keywords): พฤติกรรม; หลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรม

Abstract

The objective of this research to study administration behavior of Good Governance based on morale of Office of the Chief Administrator of Nang Rong Town Municipality, Buriram Province and the sample group consists of 80 employees who work for Office of the Chief Administrator of Nang Rong Town Municipality, Buriram Province in year 2015. Purposive sampling is used in this research and instrument includes questionnaire of Rating Scale which have fifth level; following by Rensis Likert that is the highest, high, moderate, low and at least. Statistics analyses include percentage, mean, Standard Deviation and hypothesis testing. The result indicates as follow; The overview of administration behavior of Good Governance based on morale of Office of the Chief

Received: 2023-01-14 Revised: 2023-03-11 Accepted: 2023-03-23

¹ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
Corresponding Author e-mail: Sukkasem2002@outlook.com

Administrator of Nang Rong Town Municipality, Buriram Province in high; considering each aspect find the factor morale of diving force, force feed, curbing and supporting, that are all in high.

Keywords: Behavior; Good Governance based on Morale

บทนำ (Introduction)

การเปลี่ยนแปลงลักษณะประชากรและการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของสังคมสภาวการณ์เหล่านี้เป็นแรงผลักดันที่ก่อให้เกิดการปฏิบัติการใหม่ขององค์กรเพื่อให้้องการมีผลการปฏิบัติงานสูงสุดมีอำนาจการปกครองตนเองเพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนซึ่งภารกิจหลักเหล่านี้เป็นความรับผิดชอบของการปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นและชุมชน โดยมีองค์กรผู้รับผิดชอบ มีอิสระในการใช้ดุลพินิจมีเจ้าหน้าที่และงบประมาณในการดำเนินงานแยกออกจากราชการส่วนภูมิภาค แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็มีได้มีอธิปไตยในตัวเอง ยังต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล ตามวิธีที่เหมาะสมการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติเพราะเป็นสถาบันที่ฝึกหัดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่นอันเป็นที่อยู่ของตนเองเกิดความหวงแหนและความรับผิดชอบต่อชุมชนท้องถิ่นซึ่งเป็นผลให้ประชาชนมีความรู้สึกที่ดีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การปกครองส่วนท้องถิ่น คือการปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจหรือกระจายอำนาจให้อำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง จัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่างเพื่อผลประโยชน์ของรัฐและผลประโยชน์ของท้องถิ่นโดยตรง การปกครองท้องถิ่นมีหลายรูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) กรุงเทพมหานคร (กทม.) และเมืองพัทยา แต่การปกครองท้องถิ่นที่สอดคล้องกับการปกครองระดับจังหวัด ระดับชาติมากที่สุดคือเทศบาลเมืองหนองคาย เป็นการปกครองรูปแบบหนึ่งที่มีการกระจายอำนาจ (Decentralization) ออกไปสู่ท้องถิ่น ตามแนวคิดที่ต้องการส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง รวมทั้งสามารถตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร ที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาดำเนินกิจการของเทศบาลซึ่งถือว่าเป็นบันไดของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

การบริหารจัดการที่ดีด้วยความเที่ยงตรงถูกต้องและยุติธรรม สะท้อนถึงกระบวนการซึ่งรัฐและประชาชนร่วมกันสร้างสรรค์สิ่งที่ดีเหมาะสมและเป็นธรรมในสังคม โดยมีการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและยุติธรรม เป็นส่วนหนึ่งของระบบคุณธรรมจริยธรรมที่มุ่งเน้นไปที่การบริหารจัดการที่ดีดังกล่าวมาแล้ว ซึ่งในบ้านเมืองยังมีการทุจริตประพฤติมิชอบอยู่พอสมควร จำเป็นจะต้องอาศัยหลักธรรมาภิบาล รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญในเรื่อง ธรรมาภิบาล โดยได้กำหนดเป็นหลักและแนวนโยบายการบริหารบ้านเมืองของคณะรัฐมนตรี โดยได้ใช้คำย่อที่เรียกกันว่า 4 ป. คือ ความโปร่งใส ความเป็นธรรม ความประหยัด และความมีประสิทธิภาพ แนวทางเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลโดยจะต้องเริ่มจากผู้นำ ซึ่งจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีพร้อมที่จะเสียสละ พร้อมทั้งจะอุทิศตน มีความซื่อสัตย์สุจริตและยึดหลักคุณธรรม ดำเนินงานตามกรอบของหลักนิติธรรม ความชอบธรรมตามกฎหมาย บ้านเมือง มุ่งมั่นที่จะดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ รัฐบาลจึงได้

เห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับกฎหมายป้องกันการที่จะมีผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งครอบคลุมถึงหลักปฏิบัติเพื่อป้องกันกรณีพนักงานของรัฐ ใช้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตน พวกฟ้องหรือเครือญาติการใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน (สังวร รัตนรักษ์, 2559)

จากสภาพปัญหาต่างๆเหล่านี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้านคือด้านคุณธรรมที่เป็นปัจจัยแรงผลักดันด้านคุณธรรมที่เป็นปัจจัยแรงหล่อเลี้ยง ด้านคุณธรรมที่เป็นปัจจัยเหนี่ยวรั้ง ด้านคุณธรรมที่เป็นปัจจัยสนับสนุนและมีพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานของสำนักปลัดปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถจัดกระทำต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรม เพื่อให้ผู้ที่ปฏิบัติงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำมาซึ่งความสำเร็จของการบริหารงานของเทศบาลเมืองหนองคายได้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามสถานภาพได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน รายได้

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรของสำนักปลัดปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ปี พ.ศ. 2562 จำนวน 80 คน สถิติที่ใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐานได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t -test , f -test (ANOVA) ใช้การวิเคราะห์ความทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย (Research Results)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเพศชาย จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 61.25 เพศหญิง 31 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 อายุ ต่ำกว่า 40 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 51.25 อายุมากกว่า 40 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 48.75 มีประสบการณ์การทำงาน 10-20 ปี มากที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 25 คนคิดเป็นร้อยละ 31.25 น้อยที่สุดคือ ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 รายได้ ไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 50 คนคิดเป็น ร้อยละ 62.50 ตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไป จำนวน 30 คนคิดเป็นร้อยละ 37.50

2. การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับดังนี้

2.1 พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณธรรมที่เป็นปัจจัยสนับสนุน รองลงมาได้แก่ ด้านคุณธรรมที่เป็นปัจจัยแรงหล่อเลี้ยง ด้านคุณธรรมที่เป็นปัจจัยแรงผลักดัน และด้านคุณธรรมที่เป็นปัจจัยเหนี่ยวรั้ง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.2 พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านคุณธรรมที่เป็นปัจจัยแรงผลักดันอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ จัดให้มีระบบยกย่องเชิดชูผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณธรรมดีเด่น และข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง

2.3 พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านคุณธรรมที่เป็นปัจจัยแรงหล่อเลี้ยง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่ามากที่สุดคือเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ในหน่วยงาน รองลงมาคือรู้จักยกย่องผู้กระทำความดีให้ปรากฏ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เป็นผู้มีความสม่ำเสมอในการปฏิบัติต่อบุคคลทั่วไป

2.4 พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านคุณธรรมที่เป็นปัจจัยเหนี่ยวรั้ง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงานได้ถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีใจกว้างยอมรับความคิดเห็นของบุคคลทั่วไป และใจกว้างและรับฟังข้อคิดเห็นของผู้ร่วมงานส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ การใช้ข้อมูลและเหตุผลในการตัดสินใจ

2.5 พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

ด้านคุณธรรมที่เป็นปัจจัยสนับสนุนอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าประสานงานให้ฝ่ายต่างๆ ในหน่วยงานปฏิบัติงานให้สอดคล้องกัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตบนพื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารของเทศบาลตำบล มีการรับเรื่องราวร้องทุกข์ และมีขั้นตอนการปฏิบัติในระยะเวลาที่กำหนดอย่างชัดเจน

3 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพ

3.1 พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม และทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนก ตามอายุ โดยภาพรวม และรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนก ตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม และรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนก ตามรายได้ โดยภาพรวม และรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนก ตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม และทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คุณธรรมที่เป็นปัจจัยสนับสนุน จึงควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดสติ ความรอบคอบ และความตั้งใจ อันจะนำไปสู่การบริหารงานประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ คุณธรรมที่เป็นปัจจัยแรงหล่อเลี้ยง เป็นคุณธรรมที่แสดงถึงพลังแห่งความสามัคคี จึงควรรักษาให้คงอยู่ตลอดไป เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความราบรื่นและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานของตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของเทศบาลตำบล เพื่อหาลำดับความสำคัญของปัจจัยการบริหารงานในด้านต่างๆของเทศบาลตำบลของแต่ละพื้นที่ที่สามารถสร้างประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรมากขึ้น

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมของเทศบาลตำบลอื่นเปรียบเทียบกับสำนักปลัดเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้ในการบริหารงานต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

บุญชม ศรีสะอาด. (2555). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.

ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์. (2561). พฤติกรรมองค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

มหาธีร์ โมฮัมหมัด. (2556). ธรรมเนียมปฏิบัติกับคอร์รัปชันในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิง.

สังวร รัตนรักษ์.(2559). การบริหารคุณภาพโดยรวม. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินต์ติ้ง.